

Oproepen en mededelingen

Landelijke Dag naar 29 oktober 2022

Zoals hiervoor al aangekondigd is de Landelijke dag naar achteren in het jaar geschoven, in de hoop dat tegen die tijd het leven wat genormaliseerd is. Het volledige programma komt in het volgende nummer van De Takkeling. Door de bank genomen houden we vast aan het programma zoals dat in de laatste Takkeling van 2021 was gepubliceerd, met kleine wijzigingen (toevoegingen, tijden e.d.). Met wat geluk hebben we dan een broedseizoen achter de kiezen waar we opnieuw van achterover sloegen. Geen twijfel dat er in oktober sterke verhalen kunnen worden verteld. Nóg meer zeearenden, slechtvalken en rode wouwen, het eerste broedgeval van Slangenarend, verdere afname of de ‘algemene roofvogelsoorten’, opnieuw een muizendip of juist een piek? Hopelijk minder verhalen over leeggekapte broedgebieden (al wijst niets op een vermindering van biodiversiteitsverhogende strapatsen van terreineigenaren, integendeel, kop in het zand en stug doorgaan)... Maar voor het zover is, eerst genieten van de eerste zingende grote lijster, in spanning de komst van fitissen afwachten, het eerste dons op de nestrand, de eerste kalk, de eerste ruipen, de luchtbalts van Bruine, Blauwe en Grauwe Kiekendieven...

Bettie Wiegman Fonds

In 2021 overleed Engel Jan Struif, emeritus predikant, op 87-jarige leeftijd. Op verzoek van zijn vroeg overleden vrouw Bettie Wiegman richtte hij de Stichting Bettie Wiegman Fonds op, dat al snel onder auspiciën van Vogelbescherming Nederland allerlei projecten zou gaan ondersteunen. Hij bleef nauw betrokken bij het Fonds. De Werkgroep Roofvogels Nederland heeft geregeld met geld uit het Fonds educatieve projecten kunnen bekostigen, onder meer de publicaties van *De vliegende deur* (2001), *Herkenning en opsporing van roofvogelvervolg* (2000, herdruk 2001) en *Herkenning van roofvogels in het veld* (2005, herdruk in 2006 en 2012). Ook de grote posters die we toen maakten, werden financieel ondersteund door het Bettie Wiegman Fonds. Engel Jan Struif toonde al die jaren een bewonderenswaardige betrokkenheid, geheel in de geest van de maatschappelijke activiteiten van zijn vrouw en van hemzelf. Waarvan acte!

Let op: pinching-off (veeruitstoot) neemt toe, in frequentie en intensiteit

Voor al onder haviken, maar ook bij andere roofvogels (in ieder geval Zeearend, Wespandief, Rode Wouw en Buizerd), lijkt de trend van veeruitstoot onder nestjongen toe te nemen.⁶ Niet alleen wat betreft het aantal nesten waar het wordt opgemerkt, maar ook wat betreft de intensiteit van de veeruitstoot. Waar het tot voor kort vooral ging om jongen die vliegveren verloren (variërend van enkele tot alle hand- en of armpennen en staartpennen), zijn er inmiddels enkele nesten bekend waarop één of meerdere jongen álle veren hadden verloren. Die stonden dus als een geplukte kip op het nest,

6 Zie eerdere meldingen in De Takkeling 5(3), 40-41 (1997), idem 14: 194-198 (2006), idem 17: 106-108 (2009) en idem 28: 242 (2020).

goed gevoed en wel, maar uiteraard ten dode opgeschreven (zie bijgaande foto). In het vroege jongenstadium, als de slagpennen nog niet (of net) uit de bloedspoelen tevoorschijn komen (bij Haviken gemiddeld op dag 16, spreiding dag 14-17), is het soms nog lastig vast te stellen. Maar op latere leeftijd is het onmiskenbaar: gaten in de arm en/of hand (vaak wel nog dekveren aanwezig), losse vliegveren op/onder het nest met afgeknotte spoel. En zelfs dus geheel kale jongen. Dit is foute boel, al weten we niet wat de achterliggende oorzaken zijn. Een reden te meer om op onze hoede te zijn. In gebleken gevallen, graag volledig documenteren en met foto's doorgeven aan Rob Bijlsma (rob.bijlsma@planet.nl).

Extreem geval van veeruitstoot (pinching-off) op een haviknest in het Roekselse Bos bij Ede, 15 juni 2021 (Foto: Peter van Geneijgn). *Extreme pinching-off in chicks on nest of Goshawk near Ede, central Netherlands, 15 June 2021. The frequency of this phenomenon is increasing, especially among Goshawks, as is its intensity (chicks losing all feathers, instead of 'just' primaries, secondaries or rectrices).*

Tekeningen

Wie waagt er zich aan tekeningen voor De Takkeling? Ook kindertekeningen zijn zeer welkom. Of misschien een tekening of schilderij voor de voorplaat? In het laatste geval: denk aan het staande formaat, en plek van de belettering. Graag opsturen naar rob.bijlsma@planet.nl.